

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6771/2021
01.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији су пуномоћници Марко Јовановић и Атила Мразница, адвокати из ..., против тужених ББ, чији је пуномоћник Борко Васовић, адвокат из ... и „АМС осигурање“ а.д.о. из Београда, чији су пуномоћници Војо Беслаћ, Јакша Јојић и Душан Мањулов, адвокати из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији туженог „АМС осигурање“ а.д.о. са седиштем у Београду, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6131/20 од 08.04.2021. године, у седници већа одржаној 01.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог „АМС осигурање“ а.д.о. Београд, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6131/20 од 08.04.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 85/20 од 03.02.2020. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезу тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате за претрпљене душевне болове због наружености износ од 100.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 150.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 250.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 300.000,00 динара, са законском затезном каматом на означене износе од дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке обавезана је тужилца да туженима накнади трошкове парничног поступка, и то првотуженом износ од 123.250,00 динара, а друготуженом износ од укупно 100.500,00 динара.

Одлучујући о жалби тужиле по одржаној расправи, Апелациони суд у Београду је донео пресуду Гж 6131/20 дана 08.04.2021. године којом је у ставу првом изреке преиначена првостепена пресуда, тако што је усвојен тужбени захтев и обавезани тужени да тужилци солидарно исплате на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због наружености износ од 100.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 150.000,00 динара, за физичке болове износ од 250.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 300.000,00 динара, са законском затезном каматом на

наведене износе од дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке обавезани су тужени да тужиљи солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 224.050,00 динара. Ставом трећим изреке обавезани су тужени да тужиљи солидарно накнаде трошкове другостепеног поступка у износу од 35.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени „АМС осигурање“ а.д.о. Београд, поднео је ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда пред другостепеним судом из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује, будући да у поступку није дошло до непотпуне или неправилне примене било које од одредаба процесног закона које би биле од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према чињеничном стању које је утврдио другостепени суд, тужиља је 28.12.2016. године повређена на пешачком прелазу када је возило којим је управљао тужени ББ кренуло уназад и задњим делом ударио тужиљу која је у том тренутку прелазила улицу преко пешачког прелаза. Услед ударца тужиља је задобила тешке телесне повреде у виду прелома лакта десне руке и због тога је оперисана 01.03.2016. године и 12.07.2017. године. Због прелома и јаког нагњечења тела, тужиља је трпела јаке болове до једног дана од повређивања, који су се под дејством лечења медикаментима претворили у болове средњег интензитета 21 дан након повређивања. Болови средње јачине прекинути су јаким боловима у трајању од 12 часова, а након прве оперативне интервенције наставили су се болови средње јачине и постепено се претварали у слабе болове у трајању до два месеца, након чега је дошло да санирања повреде и рехабилитације. У јулу 2017. године, тужиља је имала другу операцију и услед вађења материјала односно постоперативне ране и санације меког ткива, трпела је болове јаког интензитета у трајању до 12 часова, средње јачине 7 дана и слабе болове у трајању 7 дана. Сходно наведеном, оценом налаза вештака ортопедске струке утврђено је да је животна активност тужиље умањена 8% и огледа се у немогућности потпуног исправљања повређене руке и смањењу мишићне снаге. Приликом већих физичких напора и дужих радњи, осећа болове, док је сам ослонац некад болан, непријатан и понекад ограничавајући, а због видљивог ожиљка на подлактици руке дужиине 10 цм, трпи душевне болове због наружености лаког степена. Према налазу и мишљењу судског вештака неуропсихијатра, тужиља је трпела секундарни страх јаког интензитета који је трајао укупно 2 дана, док је страх средњег интензитета трајао око 3 недеље и страх слабог интензитета месец дана, те је код тужиље са неуропсихијатријске стране животна активност умањена 2%. Оценом налаза и мишљења вештака ортопеда и неуропсихијатра, утврђено је да је умањена животна активност код тужиље 9%. Првотужени је исплатио тужиљи износ од 80.000,00 динара према обавези коју је преузео у Јавном тужилаштву ради одлагања кривичног гоњења, док се тужиља није обраћала друготуженом одштетним захтевом.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев као преурањен јер се пре подношења тужбе, тужена није обраћала захтевом за накнаду штете непосредно друштву за осигурање, у смислу члана 24. став 1. Закона о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“ бр. 51/09 ... 7/13), док је другостепеном пресудом преиначена првостепена пресуда и усвојен тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право.

Неосновани су ревизијски наводи да другостепени суд није правино ценио основ одговорности тужених за насталу штету.

Правилно је становиште другостепеног суда о солидарној одговорности тужених за штету коју је тужиља претрпела. Одговорност туженог ББ који је скривио саобраћајни удосе заснива се на одредбама члана 178. став 1. Закона о облигационим односима - ЗОО, али и на правилима о објективној одговорности из чл. 173. и 174. ЗОО, док одговорност туженог „АМС осигурање“ А.Д.О Београд, произлази из уговора о осигурању моторних возила у смислу члана 941. ЗОО. Одговорност тужених је солидарна и тужиља којој припада право на накнаду нематеријалне штете из члана 200. ЗОО, има овлашћење да накнаду захтева од оба дужника.

Утврђено чињенично стање оправдава досуђивање правичне новчане накнаде за тражене видове нематеријалне штете, у складу са одредбом члана 200. Закона о облигационим односима. Узимајући у обзир све околности конкретног случаја, односно да је тужиља задобила тешке телесне повреде у виду прелома лакта десне руке, дужину и интензитет страха и физичких болова које је трпела у моменту повређивања и у периоду лечења, као и после тога, карактер и врсту трајно заосталих последица на животну активност тужиље (ограниченост покрета и повремено слабија мишићна снага у повређеној руци), тужиљи је досуђена правична накнада као адекватна сатисфакција за претрпљене физичке болове и страх и душевне болове због умањења животне активности и наружености. При том, овај суд је имао у виду и сврху и циљ коме накнада нематеријалне штете служи (ублажавање последица душевних болова, физичких болова и страха), те налази да наведени износи не погодују тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Сходно наведеном, неосновани су ревизијски наводи о превисоко и неадекватно досуђеној накнади нематеријалне штете.

Тужиља се није обраћала туженом „АМС осигурање“ а.д.о. Београд захтевом за накнаду штете, у смислу члана 24. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, али то је и по оцени ревизијског суда не лишава права на судску заштиту траженом накнадом нематеријалне штете према туженом друштву за осигурање, будући да се подношење тужбе има сматрати као непосредно обраћање друштву за осигурање, па код чињенице да је возило којим је управљао тужени ББ било осигурано од одговорности код туженог друштва за осигурање, да је штета настала – доспела моментом повређивања и да је услед штетног догађаја тужиља трпела нематеријалну штету по свим видовима које тужбом потражује, произлази да није било места одбијању тужбеног захтева као преурањеног. Такође, обавеза из члана 24. став 1. Закона о обавезном осигурању у саобраћају односи се на туженог - друштво за осигурање, а не на физичка лица, па имајући у виду правну природу солидарне одговорности, правилна је оцена другостепеног суда да тужиља и из тог разлога није изгубила право на судску заштиту јер тужба није преурањена у односу на туженог ББ.

Неоснован је ревизијски навод да није утврђена кривица лица – туженог ББ које је управљало возилом, осигураним код туженог друштва за осигурање, у смислу члана 178. ЗОО, па самим тим ни његова одговорност за исплату тужиљи накнаде штете, коју чињеницу је ревидент (друготужени) учинио спорном. Ово из разлога што је одлука парничног суда о накнади штете независна од одлуке кривичног суда о постојању кривичног дела и кривичне одговорности штетника обзиром да је грађанско-правна одговорност шира од кривичне одговорности и суд је у парничном поступку овлашћен да утврђује под којим условима је штетни догађај настао и чијом кривицом, независно од тога да ли се против штетника води кривични поступак (који је у овом случају покренут).

Како се ни осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност примене материјалног права, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одбијен захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију применом члана 165 став 1. у вези са чланом 154. став 1. ЗПП, јер нису били потребни ради вођење парнице.

**Председник већа - судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић